

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХVII, БРОЙ 11

СОФИЯ, 1-15 ЮНИ 2016 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com

www.bg-patriarshia.bg

ДОКУМЕНТИ

**Св. Синод на БПЦ относно
Всеpravославния събор**

Стр. 2

БОГОСЛОВИЕ

**Волоколамски
митрополит Иларион за
Писанието и Преданието**

Стр. 1, 4-5

ИСТОРИЯ

**Руски свещеници емигранти,
служили в Пловдивска
епархия след 1920 г.**

Стр. 1, 6

АКТУАЛНО

**Изкуството да бъдем
вярващи и да живеем в
този свят**

Стр. 7

СВЕТИЛНИЦИ НА ВЯРАТА

Св. Йоан КРОНЩАДСКИ

Радостта на християните в деня на Възнесението Господне

„А след разговора с тях Господ се възнесе на небето и седна отъясно на Бога“ (Марк 16:19).

Всички народи се радвайте сега, защото Христос възлезе там, където беше преди – възлезе на небето (Стихира за празника Възнесение).

И така, на празника Възнесение Господне всички християни трябва да се радват! Но за какво да се радват?

На пръв поглед изглежда, че по-скоро би трябвало да са опечалени и да скърбят, защото Сладчайшият наш Спасител Исус Христос ни е изоставил с видимото Си присъствие и се е възнесъл на небесата, откъдето ще дойде отново, но Пришествието Му ще бъде вече като Страшен Съдия на всички земнородни!

Но в действителност не е така! В деня за възпоменаване на Възнесението Господне ние имаме повече причини за радост, отколкото за печал! Нека само да видим защо Господ се възнесе на небето.

Господ Исус Христос се възнесе на небесата не за да ни опечали със Своето заминаване, а за да устрои за нас най-полезното. Целият Негов живот и всички Негови дела са за наша полза и за наше спасение. Така и Неговото Възнесение е било за наша полза и наше благо. Защото, както от любов към нас Той слезе от небесата и живя с човеците, положи за нас живота Си

На стр. 6

ЦЪРКОВНА ИСТОРИЯ

Руски свещеници емигранти, служили в Пловдивска епархия след 1920 г.

*По документи от архива и библиотеката на
Пловдивска митрополия*

В архива и библиотеката на Пловдивска митрополия се съхраняват редица документи, свързани с все още недостатъчно изследвани въпроси от руската църковна история от XX в. и историята на Българската православна църква от същия период. Въпроси, касаещи тези представители на руското духовенство – епископи, свещеници и монаси, които напуснали Русия след болшевишкия преврат от 1917 г. и последвалите след него жестоки гонения срещу Православната църква. В частност за тези от тях, които, намирайки убежище в православна България, влезли в българския църковен клир.

Документите дават богата биографическа инфор-

мация, а също така позволяват да се разкрие ясно духовният облик на емигрантите свещеници и отношението на българското духовенство и паство. В числото на изучените документи влизат: списъци с имената на руските свещеници и монаси, назначени на енорийско служение в Пловдивска епархия; рапорти на архиерейските наместници, в които се дава оценка за пастирското служение на емигрантите; преписка с управляващия руските църковни общини в България св. Серафим (Соболев) с Пловдивска митрополия; кандидатски преписки на тези, които са били ръкоположени в България; и летописни книги на храмовете, в които са служили емигрантите.

Първият от списъците е от 1927 година. Той е наравен по разпореджане на тогавашния Пловдивски митрополит Максим (1938 г.) и е именуван „Списък на руските свещеници, намиращи се през последните пет години на енорийска служба в Пловдивска епархия“.

„Последните пет години“ означават периода от 1922 до 1927 год. Това ясно показва, че руските емигранти, ръкоположени в Русия, ако не веднага, то скоро след пристигането си в България са получили назначение на енорийска служба... (В София се създава специален съвет по организацията и на емигрантите в България рускоезично духовенство.

На стр. 6

БОГОСЛОВИЕ

† Волоколамски митрополит ИЛАРИОН (Алфеев)

Писанието и Преданието

Християнството е богооткровена религия. Според православното разбиране Божественото Откровение включва Свещеното Писание и Свещеното Предание. Писанието – това е цялата Библия, тоест всичките книги на Стария и Новия Завет. Що се отнася до Преданието, то този термин изисква специално разясняване, тъй като се употребява в различни значения. Често под Предание се подразбира цялата съвкупност от писмени и устни източници, с чиято помощ християнската вяра се предава от поколение на поколение. Апостол Павел казва: „Стойте и дръжте преданията, които научихте било чрез наше слово, било чрез наше послание“ (2 Сол. 2:15). Под „слово“ тук се разбира устното Предание, под

„послание“ – писменото. Понякога под Предание се разбира предимно устното предаване на истините на вярата, за разлика от писмените източници от вероучителен характер.

За устното предание говори св. Василий Велики: „От запазените в Църквата догмати и проповядвания някои ние имаме като писмено наставление, а някои сме прие-

ли от апостолското предание по приемственост като тайнство; и едните, и другите имат една и съща сила за благочестието... Защото, ако отхвърлим написаните обичаи като не притежаващи голяма сила, то незабележимо ще повредим Евангелието във фактическата му основа... Например, ще спомена преди всичко

На стр. 4

ХРОНИКА

България

Рагомирското село Друган вече с новоосветен храм „Св. Възнесение Господне“

В голям празник се превърна съботният ден **28 май** за рагомирското село Друган. Осветен бе храмът „Св. Възнесение Господне“, издигнат върху незавършен строеж на църква, започнал през 20-те години на миналия век. През 1932 г. става ясно, че трудно ще се съберат достатъчно средства за завършването му заради импозантния замисъл. Тогава в църковния двор се прави малък параклис върху останките на стар храм, оцелели от турско време. Десетилетия наред местните хора задоволяват духовните си нужди в параклиса като постоянно са обгрижвани от свещеник (до 1984 г.) – живеещ в тройка до него.

Незавършената църква стои самотно в църковния двор и едва през 2005 г.

строежът продължава. От темелите е изваден един голям камък, положен сега на постамент до новия градеж. Върху него някога стояла тепсия, в която се събирали даренията. За това разказва Ненчо Мирков, който е основен двигател на издигането на новия храм. През 2002 г. той се пенсионира като офицер от армията, а година по-късно става за три поредни мандата кмет на селото и е твърдо

решен да направи за хората нещо значимо. На общо събрание местните решават да се изгради започнатата от дедиците им църква. Делото му е продължено и от следващия кмет на селото, Славчо Душков. Храмът се издига върху площ около 200 кв. метра. Съграден и завършен е с даренията и доброволния труд на много местни хора. С голяма сума за завършването му се е включила и партия ГЕРБ. Храмът е изграден от секретаря на кметството Веска Чакърова. Всяка от изписаните икони в олтаря и на иконостаса си има дарител.

Пълният чин по освещаването бе отслужен от Бранишкия еп. Григорий, викарий на Софийския митрополит, в съслужение

с протосингела ставр. ик. Ангел Ангелов, архиерейския наместник на Рагомирска духовна околия иконом Иван Плочарски и свещеници от епархията.

След края на богослужението еп. Григорий поздравя хората с новия храм и благопожела здраве, духовни сили и благодатна помощ.

Молитвено на освещаването присъстваха много миряни, голяма част от които и дарители на храма, кметът на селото Славчо Душков, народният представител Ирена Соколова, кметът на Рагомир Пламен Алексиев и кметът на Перник Вяр Церовска.

„Скъпа ни е черквата, защото сами си я направихме“, посрещаше многобройните гости Ненчо Мирков, записан като основен ктитор на храма.

За всички бе приготвен корбан и празнична фолклорна програма.

Руми **БОРИСОВА**

1 юни – Международен ден на детето

На **1 юни** дворът на храм „Св. Иван Рилски“ се изпълни с оживление, създадено от най-безценния бисер – нашите деца. Празнуваме Международния ден на детето. Празник, който е насочен към едно единствено и мило щастие за родители и за цялата ни държава и Отечество – децата ни.

Знеполският епископ Арсений – викарий на Пловдивския митрополит, отслужи молебен по повод Деня на детето 1-ви юни в храм „Св. Иван Рилски“, град Пловдив.

С архиерея съслужиха: свещеник. Виктор Христов, свещеник. Деян Стоячев, председателят на храм „Св.Иван Рилски“ свещеник. Кристиан Садаков, храмовото духовен-

ство, протодякон Илиян Александров и дякон Ангел Ангелов.

Викарният епископ преподава на народа архиерейския благослов на Пловдивския митрополит Николай и в словото си към децата и присъстващите се обърна с думите: „Днес, отбеляз-

вайки Международния ден на детето, нашата молитва към Бога е да бъдат запазени българските деца от всяко зло, да живеят в мир и благоденствие, в здраве, в благоприустояване във всяко добро.

А на вас, скъпи родители, преподаватели и възпитатели, Бог да дава

сила, търпение, мъдрост, сръчност, умения, та правилно да възпитате своите деца в спасителната православна вяра и благочестие!“

Тържеството бе организирано съвместно с кметството на район „Северен“, РИО в град Пловдив и „Културно-просветния отдел“ при Пловдивската света митрополия.

На детския празник присъстваха: кметът на район „Северен“ Ралйо Ралев, родители, директорите на детските градини в района, учители, деца и множество народ – всички дошли да се насладят на празничната програма, която изнесоха децата.

Пловдивска митрополия

† IN MEMORIAM

Упокои се в Господа свещеник Георги Йорданов Николов

На **2 юни** се престава в Господа свещеник **Георги Йорданов Николов** от Дупнишка духовна околия. Упокойният се свещеник е роден на 28 юли 1965 г. в гр. Дупница. Основно и начално образование завършва в родния си град. Завършва начална педагогика в Учителския институт в гр. Дупница, след което преподава в Дупнишки среднообразователни училища.

През 1993 г. завършва висше образование в Бо-

гословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Ръкоположен е за дякон на 17 май 1994 г. от

митрополит Игнатий, тогава управляващ Врачанска епархия, а за свещеник – на 19 юни 1993 г. от Драговитийския епископ Иоан, игумен на Рилския манастир.

Бил е енорийски свещеник при катедралния храм „Св. вмчк Георги Победоносец“ в гр. Дупница, като допълнително е завеждал енорията при храма „Успение Богородично“ в с. Мламолово, Дупнишко.

Бил е дългогодишен

капелан при параклиса „Св. Иван Рилски“ в затвора в гр. Бобов дол, като едновременно е отговарял и за параклиса „Св. вмчк Георги Победоносец“ в затворническото общежитие в с. Самораново, Дупнишко.

Бог да го прости и всели в селищата на праведните!

Опелото бе отслужено на 04.06.2016 г. (събота) от 11,30 ч. в катедралния храм „Св. вмчк Георги Победоносец“ в гр. Дупница.

ДОКУМЕНТИ

Решение на Св. Синод от 1 юни 2016 г. относно Всеправославния събор (16-26 юни 2016 г., о-в Крит)

На заседанието си на 1 юни Св. Синод на БПЦ-Българска Патриархия в пълен състав, прот. №12 / 1.06.2016 г., проведе обстойни разисквания по въпросите, свързани със свикването на Велик и Свят Събор на Православната църква, 16-26 юни 2016 г., остров Крит.

Като обсъди следните съществени съображения и причини:

- 1) липсата в дневния ред на Всеправославния събор на особено важни за св. Православие теми, които да имат актуално значение и да изискват съвременно всеправославно съборно решаване;
 - 2) възникналите официално заявления от Поместни православни църкви несъгласия по някои от вече одобрените текстове за Събора;
 - 3) невъзможността, според вече приетия регламент за провеждането на Великия и Свят Събор на Православната църква, да бъдат редактирани текстове в хода на работата на Събора;
 - 4) предложеното разположение на Предстоятелите на Поместните православни църкви в залата, предвидена за провеждане на заседанията на Събора, което разположение нарушава принципа на равнопоставеност на Предстоятелите на Автокефалните Православни църкви;
 - 5) неподходящото месторазположение на наблюдателите и гостите на Събора;
 - 6) необходимостта от извършването на големи и необосновани финансови разходи в случай на участие на БПЦ-БП в Събора;
- След проведено гласуване Св. Синод единодушно РЕШИ:

I. Настоява Великия и Свят Събор на Православната църква, 16-26 юни т.г., да бъде отложен, като подготовката за неговото провеждане да продължи;

II. В противен случай Св. Синод на БПЦ – БП категорично заявява решението си за неучастие в работата на насрочения за 16-26 юни т.г. Велик и Свят Събор на Православната църква.

Изявление на Синодалната канцелария във връзка с Всеправославния събор

Във връзка с разпространявани в Интернет неверни и подвеждащи твърдения относно последното решение на Св. Синод за Великия и Свят Събор на Православната църква, 16-26 юни 2016 г., остров Крит (прот. №12 / 01.06.2016 г.), Канцеларията при Св. Синод уточнява следното:

1. Взетото синодално решение е гласувано единодушно и е официално подписано от Българския патриарх и високосвещените митрополити – членове на Св. Синод на БПЦ-БП.
 2. Решението на Св. Синод е категорично: БПЦ-БП няма да участва във Всеправославния събор поради вече обявените основателни причини.
 3. Решението е изпратено до всички предстоятели на Поместните православни църкви.
 4. Отменен е полетът на правителствения самолет, с който щеше да се придвижи до остров Крит делегацията на БПЦ-БП.
 5. Направените за българската делегация резервации са отменени и в момента се водят преговори за тяхното благоприятно финализиране.
- Нека членовете на БПЦ-БП проявят високо църковно съзнание, като се доверят на своето свещеноначалие и заедно с българската общественост не се поддават на излишни и недостойни манипулации.
- ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!**

Кандидатури за ръкоположения на свещенослужители

Светният Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски преписки за ръкоположения на енорийски свещеници и свещеномонаси, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Софийска епархия: Христо Иванов Пашов, гр. София – за дякон и свещеник.

Архипастирски призив на Русенския митрополит Наум в Деня на детето

Възлюбени в Господа чеда на Българската православна църква,

Христос възкресе!

Международният ден на детето – 1 юни, е добър повод за всички нас да си припомним важната роля, която сме призвани да изпълним в живота на позрастващото поколение. Необходимо е да осъзнаем, че задълженията ни като родители, учители, духовници и общественици не се свеждат само до това да се погрижим за детското препитание и подходяща здравословна среда, но също така е необходимо да им осигурим и здрава духовна основа, върху която те да изградят своето бъдеще.

Днешните родители желаят техните деца „да успеят“, да се реализират професионално, да не усещат никакви материални лишения. Улисани в тези грижи обаче, те забравят най-важното: че децата имат нужда от внимание, от любов и от постоянна подкрепа, за да растат здрави и добродетелни личности. Те имат нужда от разумни настоящици, които да им посочат правните приоритети в живота, за да не стане така, че когато пораснат и „имат всичко“, да открият, че им липсва нещо много важно – връзката с Бога, която дава пълнота на човешкия живот.

Повечето от днешните родители са израснали без животената връзка с Бога и усещат тази празнина, опитвайки се да я запълнят по различни, но безуспешни начини. Така възрастните не успяват да научат и своите деца да обичат и да се доверяват на Бога, като търсят от Него помощ и утеха. Това е една от причините животът на съвременните хора да е безличен от постоянна тревожност, стрес и напрежение.

Истината е, че в днешното българско общество и родители, и деца се нуждаят от знание за Бога и от хора, които да ги научат да живеят с Бога. Това е и причината Църквата да нарича всички човечеи свои чеда, защото, независимо от своята възраст, те имат нужда от подкрепа и духовно наставление.

Затова в този празничен ден се обръщаме с призив към майките и бащите – да водят по-често децата си в храма и там с общи усилия – на духовници и родители, да разкрием на най-малките християни чудния безкраен свят на Божията любов, да ги приобщим към общността на Църквата, където да намерят подкрепа и да се научат да бъдат добри и отговорни към себе си и ближните, за да станат завършени хармонични личности.

Обръщаме се и към свещенослужителите и църковните просветители в България с призив – да бъдат отворени към децата и родителите, които идват в Божия дом!

Обични в Господа отци, братя и сестри,

Понякога в храма малчуганите биват по-шумни от останалите богомолци, но Вие трябва да бъдете потърпеливи към тях! Помогнете им след тяхното първо посещение в Дома Господен те да искат да се връщат там отново и отново и да намерят в него знание, любов и наставление. Защото точно тези – малките християнчета, идват при своя Господ, който ни побеждава: „Оставете децата и не им пречете да дойдат при Мене, защото на такива е царството небесно“ (Мат. 19:14).

С отеческо благословение и обич във Възкръсналия Спасител,

† Русенски митрополит НАУМ

Студенти от Великотърновския университет гостуваха в Русенска епархия

На 28 май (събота), по инициатива на катедра „Църковни изкуства“ към Православния богословски факултет във Велико Търново и с финансовата подкрепа на Православния център „Проф. Тотю Коев“ беше осъществено поклонническо пътуване в Русенска епархия. Събитието е част от практически дейности, свързани с учебния процес на студентите на ПБФ.

Първата спирка на студентите и преподавателите от катедра „Църковни изкуства“ беше средновековният град Червен. Той е бил един от най-значимите военно-административни, църковно-културни и стопански центрове на Второто българско царство (XII-XIV в.). Стратегическото му местоположение, благоприятни условия в долината на река Русенски Лом и близостта до столицата Търново предопределят неговото развитие. Изграденият укрепен град е разположен на висок скален рид, ограден от реката и до днес е запазил големи части от сложната си укрепителна система.

Студентите имаха възможността да се запознаят с историята на Доростоло-Червенска митрополия.

През 1235 г., на църковен събор в Лампсак (Мала Азия), в присъствието на всички патриарси и по предложение на цар Иван Асен II, прочулият се с делата си Йоаким I (1235-1246), който дотогава е бил игумен на създадения от него манастир в долината на р. Русенски Лом (големия скален манастир лавра „Св. архангел Михаил“), е избран за първи патриарх на възстановената автокефална Българска патриаршия, със седалище Търново. При последвалите значителни промени в църковната организация били сформирани нови епархии, оглавени от български архиереи,

а някои от по-старите – издигнати в ранг на митрополии. Такава е била съдбата и на Червен, чиято роля нараства през този период и градът става седалище на митрополит. В „Синодика на цар Борил“ са записани имената на трима червенски митрополити – Неофит, Калиник и Захарий, като са изредени преди митрополитите на Ловеч, Средец, Овеч и Дръстър.

След обиколката на средновековния град Червен поклонниците се отправиха към известните Ивановски скални манастири. Те се намират в долината на река Русенски Лом, в близост до село Иваново и са един от деветте български паметници, вписан през 1979 г. в листата на ЮНЕСКО за световното културно и природно наследство.

Голяма част от Ивановските скални църкви са разрушени от дъждове, земни трусове, ледове и сълъци. Имената на оцелелите са забравени през вековете, а местните хора са ги нарекли с различни имена: „Господен дол“ – защото през отвора на една църква се виждал Христовият образ, местността Писмата – заради запазени знаци и надписи; една от църквите е наречена „Загрупаната“, а друга – просто „Църквата“.

Първите отшелници са издълбали клинците си там още през XII век. А стенописите от XIV в. свидетелстват за високоразвито художествено майсторство, характерно за живописната школа на старата българска столица Търново.

Студентите бяха запознати с характеристиките на стенописите от страна на доц. Миглена Прашкова – ръководител на катедра „Църковни изкуства“ и организатор на поклонническото пътуване.

Поклонниците имаха

възможността да посетят и известния скален манастир „Св. Димитър Басарбовски“. Скалният манастир води началото си още от Второто българско царство, но за пръв път името му се споменава в османски данъчен регистър от 1431 г. За известно време през XIX в. манастирът останал без обитатели, но през 1937 г. тук се заселва отец Хрисант от Преображенския манастир и дава ново начало на религиозното средище.

Най-известният обитател на манастира е роденият през 1685 г. в село Басарбово св. Димитрий Басарбовски, който прекарал целия си живот в светата обител. След смъртта си монахът бил погребан в селската църква, но по време на Руско-турската война от 1768-1774 г. мощите му са пренесени в Букурещ в църквата „Св. Константин и Елена“, където се намират и до днес.

Басарбовският манастир е единственият действащ скален манастир в България. Той е добре запазен и обгрижван. Поклонниците влизат в озеленения двор, а пътеката ги отвежда до кладенеца, изкопан от преподобни Димитрий. В подножието на скалите се намират два стаи и пещерата-трапезария, построени през 1956 година. Поклонниците се изкачват по 48 стъпала, които ги отвеждат до скална площадка. Там се намира ниша, в която според преданието спял преподобни Димитрий. Вдясно е скалната църква с дърворезбован иконостас,

изработен през 1941 година. По други каменни стъпала се стига до пещерогробница, в която е погребан монах х. Хрисант, който я изкопал приживе за сто дни.

След посещението си в манастира поклонниците се отправиха към град Русе. Там те посетиха Регионалния исторически музей, където имаха възможността да разгледат различни експозиции: „Праистория“, „Бойна слава“, „Римската крепост Сексантина Приста“, „Ивановските скални църкви“ и „Средновековният град Червен“.

За групата поклонници най-неочаквана и много приятна беше срещата с Негово Високопреосвещенство Русенски митрополит Наум, който ги посрещна в сградата на Русенската митрополия. За младежите бе изключителна чест, че въпреки многото си епархийски задължения, митрополит Наум можа да се срещне и да обсъди с тях различни идеи и възможности за съвместни прояви – например за организиране на иконографски лагери на студенти от ПБФ във Велико Търново, ученици от Националната гимназия за приложни изкуства „Тревненска школа“ в гр. Трявна и ученици от училищата в гр. Русе.

Митрополит Наум изказа радостта си от непринудената среща и с благословение раздаде на всички студенти икона с образа на св. Богородица-Млекопитателница.

Русенска митрополия

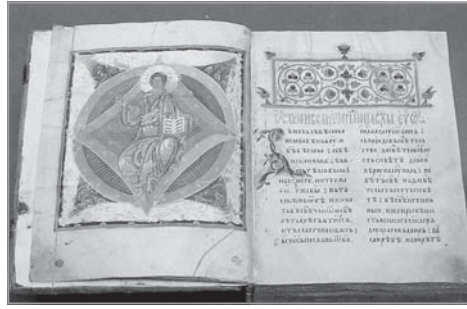

От стр. 1

на Кръста, така и от любов към нас се възнесе на небесата, за да ни облагодетелства. Така и Сам Той говори на Своите ученици: „По-добре е за вас аз да си отида, защото, ако не си отида, Утешителят няма да дойде при вас, а ако отида, ще ви го изпратя“ (Йоан. 16:7).

И така, Господ се възнесе на небето, за да изпрати вместо Себе Си Равния на Себе Си Утешител – Светия Дух, Който да утешава светите апостоли и всички истински християни в техните скърби, беди и гонения. Ето това е първата причина за нашата радост!

**Гряди, гряди, Господи Исусе,
и послани нам Утешителя!**

Радостта на християните в деня на възнесението Господне

Също така Господ се възнесе от нас на небето, за да може от небесната висота да гледа на нас като Отец на Своите чедра, като Пастир на Своето стадо, като Орел на Своите пиленца и като Вожд на Своето войнство; за да вижда всекиго, у всекиго да съглежда нуждите и потребностите и да дава помощ на всекиго от нас. Както цар, който събира за война многочислената своя войска и, желайки да види всички свои полкове, възлиза на високо място – на планина или на някоя височина, а от висотата гледа и устройва техния ред. Когато види, че побеждават, се радва за тях, а когато забележи, че биват побеждавани, им изпраща бързо помощ. Така и нашият Господ – Царят на царете, Който има Своята воинстваша Църква на земята и Своите верни християни, възлезе на небето като на висока планина, за да вижда от висините подвигана на всеки. На подвизаващите се да приготвя венци, а на изнемогащите да подава ръка за бърза помощ, за да въздига падащите и да ги прави силни срещу враговете, а пред гонещите ни да постави препятствия.

Свети първомъченик Стефан се подвизавал в страдалчески подвиг, юдеите го убивали с камъни, а нашият Господ, отваряйки небесата от висотата на Своята слава, Го гледал. Страдалецът, виждайки това, възкликва: „Виждам небесата отворени и Сина Човечески да стои отдалеч от Бога“ (Деян. 7:56).

Господ се възнесе на небето, за да осиява като Слънце всички нас със Своята благодат от небесните висоти. Както слънцето, когато се скрива на запад, произвежда нощната тъмнина по цялата поднебесна шир, а когато изгрява и се издига във висините, тъмнината се разпръсква и слънчевите лъчи осияват вселената с дивната си светлина, така и Духовното Слънце – Христос, дока-

то не живял на земята и не проявил Своето светозарно Божество пред човечите, те били в тъмнината на неведение и не познавали Бога. А когато възсиял от Своя гроб и се възнесъл на небесата, като мъгляна блясъкът на Неговото Божество озарил вселената; Името Му станало славно от Изток до Запад по цялата земя и вселената се просветила с познанието на Бога.

Господ се възнесе от нас на небето още и заради това – да устрои за нас пътя към небесата и да бъде наш Предводител в горната страна. До Възнесението на Господ за човека не е съществувал път към небето: „Никой не е възлязъл на небето, освен Слезият от небето Син Човечески“ (Йоан. 3:13), казва Самият Той. А „Слезият е Същият, Който се и въздигна над всички небеса“ (Еф. 4:10). Защото преди никой не е могъл да възлезе на небето, макар и да е бил праведен и свят. Когато нашият Господ, облечен с човешкото естество, възлязъл на небето, Той устрои пътя към небето за целия човешки род. По този път тръгнаха след Христос душите на светите праотци и пророци, изведени от ада, по него възхождали апостолите, светителите, мъчениците и изповедниците. По този път и днес възхождат достойните и праведни люде, които следват по стъпките на Христос, защото на всички вече е известен пътят към небето.

Гамо не бива да бъдем лениви по този път, християни!

Господ се възнесе от нас на небето, за да ни отвори небесните двери и да премахне забраната за влизане там. Нашият праотец Адам затвори райската врата за целия човешки род, а пред райските двери беше поставен херувим с огнен меч. Адам затворил входа към рая

и входа към живота, а отворил входа към смъртта и ада. А Господ Исус Христос направил обратното – той затворил вратите към царството на смъртта и ада и отворил райските двери – първо за разбойника, на когото казал: „Днес ще бъдеш с Мене в рая“ (Лука. 23:43), а след това и за всички. Накрая, чрез Своето Възнесение, отворил и самото небе!

Ето какви са всерадостните причини за Възнесението на Господ на небето и за отхощането Му от нас!

Господ се възнесе от нас на небето, за да ходатайства за нас пред Бог Отец! Така казва и свети апостол Йоан Богослов: „А дори и някой да съгреша, то пред Отца имаме ходатай Исуса Христа Праведника: и Той е омилюстивение за нашите грехове“ (1Йоан. 2:1-2). И така, да не се отчайваме ние, грешните, за своето спасение, а да бъдем с добра надежда, защото имаме добър Застъпник за нас пред Бог Отец. Самият Спасител Исус Христос ходатайства за нас пред Бога, но да не бъдем и ние лениви, а да възнасяме своите сърдечни и топли молитви към Небесния Отец. За да ходатайства нашият Господ Исус Христос за нас пред Бог Отец и да Го умилостиви!

Но за кого ходатайства Той? – За грешниците!

За кои грешници? За каещите се; за тях умилостивява Той Своя Отец, а за некаещите се не Го умилостивява, защото те разпяват отново Сина Божий в себе си чрез своите тежки грехове и в своята неразкажност отхвърлят кръвта на Сина Божий. И така, бой се, грешнико, в своята неразкажност, да не те постигне внезапно Божие наказание и да не бъдеш заличен от земята на живите, като бъдеш осъден заедно с убийците, разпнали Божия Син.

Накрая Господ се възнесе от нас на небето, за да ни приготви там жилища и място, където ще живеем вечно и ще съзаруваме с Него. Така Той Сам казва: „Отивам да ви приготвя място. И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си, за да бъдете и вие, където съм аз“ (Йоан. 14:3).

Каква радостна причина за Възнесението! Господ се възнесе от нас на небето, за да приготви за всеки от благочестивите и праведните място на небесата, а така също и за нас, грешните, ако се обърнем и покаем от цялото си сърце. Там, където е мястото на апостол Петър, който се отрече от Господ и после горко плака за това; където е жената-блудница, която плачеше в Неговите нозе; където е блудният син; където е митарят; където е разбойникът! Там и за нас ще има място, ако плачем за своите грехове като апостол Петър, ако припадем с покаяние в Господните нозе като блудницата, ако се обърнем към Него като блудния син, ако се смирим като митаря и ако се сразним с Него като разгоразумния разбойник! Да се покаем, и ще се спасим!

И да се възрадваме всички за Възнесението на нашия Господ и Спасител! Амин!

Св. Йоан КРОНЦАДСКИ

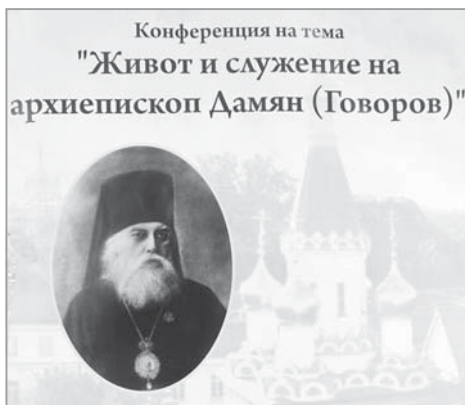
Превод от руски: Костадин НУШЕВ

ЦЪРКОВНА ИСТОРИЯ

От стр. 1

Руски свещеници емигранти...

Българската православна църква, която в това време Константинополската патриаршия е обявила за схизматична, силно страдала от недостиг на свещеници, особено от образовани. Светият Синод на Българската църква разбирал каква голяма помощ може да окаже руското свещенство, намерило убежище в България. Болшинството от руските емигранти имали завършено или незавършено семинарско образование, поради започналите в Русия гонения срещу Църквата и закриването на духовните училища. Най-вече за тях Светият Синод през 1922 г. разрешил да се открие Руско пастирско-богословско училище в манастира „Св. Кирик и Юлита“ над с. Горни Воден в Пловдив-

ска епархия. Постъпилите в това училище обаче се готвели именно за свещеници на Българската православна църква...)

Списъкът от 1927 г. съдържа 14 имена. От тях

хиерей, къде и кога са били ръкоположени. На всички е посочено мястото на служение в Пловдивска епархия. Има сведения за образованието на свещениците. Срещу фамилията на свещеник Александър Головченко е записано – „бивш полковник“.

Трима свещеници имали семинарско образование. Ще приведем имената на тези, на които е посочено мястото на служение до емигрането им. Съхранена е номерацията в списъка:

1. Протодякон Алексей Ушаков. Последна енория в Русия: хутор Термаков или Термашов, Вишенски или Вешенски уезд. Ръкоположен за дякон в гр. Омск на 9 май 1914 г. (името на архиерея е нечетли-

во; възможно е да е Методий). Служил като дякон в катедралния храм „Успение Богородично“ в град Пловдив. По-късно ръкоположен за свещеник в с. Кадиево, Пловдивска духовна област.

4. Свещеник Иван Куколев. Енория в Русия: станица Уст-Медведицкая, Донска област. Енорийски свещеник в с. Голямо Белово, Пазарджишка духовна област.

5. Свещеник Димитрий Лашенов. Енория в Русия: с. Вихлешово, Уртюнскае – Донска област. Енорийски свещеник в с. Караджово, Асеновградска духовна област.

13. Свещеник Константин Алексеев. Енория в Русия: с. Рижково, Курска губерния. Енорийски све-

щеник в с. Чоба, Пловдивска духовна околия.

14. Свещеник Максим Золотовски. Енория в Русия: станица Ковалевская, Донска област, Втори Донски окръг, с. Ковалево – Претенское (или Сретенское?). Енория в България не е посочена. В летописната книга храм „Св. Димитър“ в Пловдив, предоставен на руските емигранти през 1924 г. по разпореджението на митрополит Максим, е посочено, че отец Максим Золотовски е служил в него няколко месеца през същата година. В други списъци името не се среща.

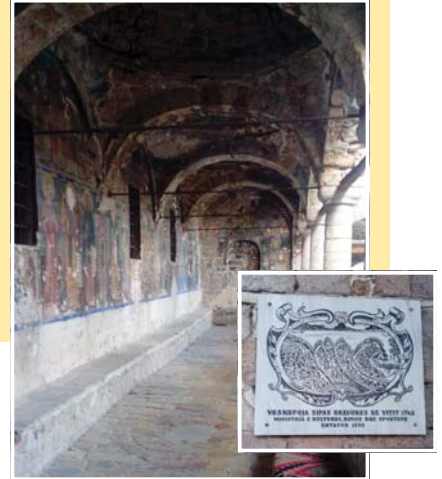
Следващият по датировка списък е от 1941 година. Съставен е по молба на свещеник Фьодор Иванович Влокенков, пълномощен представител в Пловдивска митрополия на

На стр. 7

ПРАВОСЛАВИЕТО ПО СВЕТА

АЛБАНИЯ, която не познаваме

Продължение от бр. 3/2016 г.

Беше привечер. Денят бавно се приближаваше към своя край, а ние по стръмния планински път със завои, надвиснали над пропастта – към чудото на XVII-XVIII в. Москопоие – днешния му наследник село Воскопоие. И колкото по-високо се изкачваме по стръмните чукари, толкова по-нереално изглежда, някога в това забутано кътче на света на 1160 м надморска височина да са живели десетки хиляди жители, издигнали великолепни църкви – шедьоври на църковната архитектура и зографското изкуство, отворили своя „Академия“ по образец на античните гръцки, докарали по тези върхове първата печатница в Османската империя след Цариград... 12 000 къщи са изобразени на една гравюра от 1742 г. с изглед на града(!). Това някаква художествена измислица ли е?

Впрочем историята на високопланинското Москопоие доста напомня за процъфтяващите в свое време Жеравна, Копривщица... Селища с особен статут и привилегии в Османската империя, освободени от данъци срещу определени задължения и станали, вероятно поради това, привлекателни за заселване от предприемчиви, напредничави и заможни люде – занаятчии и търговци, развили огромен за времето си по мащаби бизнес, с филиали във Виена, Венеция, Москва, Лайпциг, търгуващи из цялата Османска империя, Русия, Австро-Унгария, Италия и дори Александрия... Които водени от родолюбие, покрай личните не забравили и националните интереси – издигнали църкви, устроили училища, осигурили обучението на по-будни деца в чужбина, осигурили издръжката на учители и обучението на сънародничетата си, отпечатването на книги... И същите опустошителни набези на разбойнически чети, тероризиращи населението, опожаряващи и разграбващи градовете им.

Разцветта си Москопоие бележи през XVII и XVIII век. С 60-80 хилядно население, около 20 до 27 хубави църкви, с иконописна школа и училища, където се учели и млади българи, както и печатница (1720 г.) с гръцки и славянски букви. През 1744 г. тук се основава единственото християнско висше учебно заведение в Османската империя, т. нар. „Нова Академия“. Основават болница, приют за бедни. През XVII-XVIII в. градът е най-големият стопански, културно-просветен и християнски център на Балканите.

Москопоие е родното място на архиепископ Йоасаф II Охридски, първосветителствал от 1719 до 1745 г. В Москопоие именитият духовник учи литература, реторика и богословие. По негова повеля печатницата в Москопоие за първи път отпечатва „Аколутия“ – Служба на свети Седмочисленици. Празникът им е установен в деня на успението на свети Климент Охридски – 27 юли/8 август стар стил. Там Седмочислениците са възвеличени като „спасение за българите“, „стълбове и равноапостолни пастири на България“. В тази печатница е отпечатано и „Пространно житие на св. Климент Охридски“ с посвещение на архиепископ Йоасаф. За пръв път житието и службата на св. Наум Охридски се печата също там (на гръцки) през 1740 г., с посвещение на архиепископ Йоасаф. Празникът на свети Наум Охридски (на 20 юни) е въведен сравнително късно и се установява в календара от Охридската архиепископия през 1720 г., също по време на архиепископ Йоасаф. От печатницата в Москопоие излиза и едно изключително ценно издание – речник на четирите говорими по онова време там езици – гръцки, аромънски, български и албански, отпечатан през 1770 година.

Краят на цветущото Москопоие идва с набезите на Али паша – пашата от Янина. Няколко пъти между 1769 и 1788 г. той опустошавал и ограбвал Москопоие, накрая и през 1816 г. Населението се разбягало към Корча, Белица, Битоля, Крушево, Скопие. Колонии от арумънски бежанци от набезите на Али паша и кърджалиите още в началото на XIX в. се появяват в Мелник, Горна Джумая, Дупница, Татар Пазарджик, Пловдив, Станимака, Пещера, Стара Загора. При масовото гонение на селяните от Костурско и Корчанско от страна на Али паша и кърджалиите, и при емигриране на населението от Македония към Южна и Североизточна България, историците особено споменават град Москопоие.

Сегашното село, наследник на процъфтяващия преди няколко века град, очевидно бележи нов разцвет – строи се усилено, опитват се да развият и зимен туризъм. Няколко хотела, нови дву- и триетажни къщи, целите изградени от дялан камък, съвсем в съзвучие със старите църкви, къщи, дувари и улици. В центъра – площад, застлан с дялан камък, и паметник с надписи на албански, които не мога да разчета, но обхождам с поглед плочите с петолъчки отгоре и дълги списъци на

загинали и преди да отмина, промълвявам тихо: „Господи, прости греховете им и ги помилвай!“

Пет от някогашните църкви, събрани боголюбивите жители на процъфтяващия град, са съхранени напълно: „Св. Никола“ (Shen Kolli) – датираща от 1722 г., „Св. Богородица“ (Shen Meria) – 1712 г., „Св. Михаил“ (Shen Mehili) – 1722, „Св. Илия“ и „Св. Атанасий“ (Shen Thanasi) – 1724. На изток, на хълм недалече от селището, стои най-старата църква – „Св. Йоан Кръстител“ (1632 г.) със стенописи от XVII век.

По застлана с дялан камък улица тръгваме към първата църква, която ще ни отворят да видим – „Св. Никола“. Висока солидна камбанария се издига над дървената порта и едва когато влизаме в двора, пред очите ни се разкрива дългата външна галерия на храма, с каменни лейки от край до край от двете ѝ страни и добре запазени стенописи. На снимките, които съм направила, разпознавам свети Йоан-Владимир, св. Наум, св. Климент, св. Спиридон... После поемаме към другия край на селото, минаваме покрай каменни новостроящи се къщи, през полето и през висока каменна порта влизаме в двора на друг храм – „Света Богородица“ – огромен, целият изпълстен със стенописи на малки, многофигурни библейски сцени. Въртя се в кръг, с поглед вдигнат нагоре по стените, по куполите... разчитам някои от тях и не мога да не се възхитя на уменията на зографите и на блестящите им богословски познания. Въртя се в кръг и ме обзема хем тиха радост и възхита, хем някакво униние, защото си давам сметка, че ще са нужни дни на съзерцание, за да „прочете“ човек цялото това познание за Бога „написано“ в багри –1 старозаветните и новозаветните писания, за Божиите угодници и духовния живот. Мисля си за хората, които са вложили своите дарби, вяра и молитва в градежа на този благолепен храм, за хората, които са изпълвали на богослужение този и другите над 20 храма във Москопоие, за тяхната вяра и надеждата им, за превратностите на времето... И само си повтарям: „Господи! Господи! Господи!...“

Впечатленията ми от другите църкви никак не сливат. Нищо конкретно не помня за тях. Отнесох само усещането си за величното на нещо било, което вероятно никога вече няма да бъде – живот, така неразривно свързан с храма, черпещ жизнените си сили от вратата в Бога и имащ за основание, вдъхновение и цел Него!

Следва
Александра
КАРАМИХАЛЕВА

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2016 г.

„Църковен вестник“

1 година 30,00 лв.
6 месеца 15,00 лв.
3 месеца 7,50 лв.
ед. цена 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Александра Карамихалева

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCR96601018147018, BIC код: UNCRBGSG

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.